

LÅNGLEDER I SVERIGE

BOHUSLEDEN
KUNGSLEDEN
SKÅNELEDEN
SÖRMLANDSLEDEN
UPPLANDSLEDEN
ÖSTGÖTALEDEN

ALLEMANSRÄTTEN

Den underbara Svenska naturen står öppen för alla -
alla har rätt att njuta av dofter, fågelsång och blommande ängar.
Här får vi ströva fritt i skog och mark, plocka bär
och svamp, och paddla kanot.

Men allemansrätten innebär även vissa skyldigheter.
Vi får inte skada träd, buskar och gröda, störa djur
och inte heller förstöra andras egendom.

Var varsam mot naturen, elda bara på ordningställda grillplatser,
lägg allt skräp i soptunnor och visa hänsyn. Om du avviker från
leden - tänk på att allemansrätten inte gäller på tomter, åkrar,
planteringar eller i trädgårdar. Om du passerar hagmarker -
glöm inte att stänga eventuella grindar efter dig!

Allemansrätten kan sammanfattas i orden

Inte störa - Inte förstöra

Mer information på www.naturvardsverket.se

MÄRKEN - PLAKETTER

VANDRARMÄRKEN

Vandrarmärken kan erövrast på två olika sätt (*ent. 1 eller 2*):

1. Att vandra/gå en viss sträcka utan tidtagning (landsväg eller terräng). Märkena måste tas i ordning: brons, silver, guld samt högre valör.

Herrar och Damer: Brons 20 km Guld 30 km
Silver 20 km H. valör 30 km

30 km - Diplom högsta utmärkelse (*namnet textat*), ett år efter att högre valör erövrats.

2. Att vandra/gå 5 km eller 10 km på tid. Bronsmärket måste erövrast innan man fortsätter med de högre valörerna.

Ålder	Sträcka	Brons	Silver	Guld	H. valör
H 15-49	5 km	40 min.	39 min.	38 min.	38 min.
H 15-49	10 km	1.25 tim.	1.20 tim.	1.15 tim.	1.15 tim.
H 50-	5 km	41 min.	40 min.	39 min.	39 min.
H 50-	10 km	1.30 tim.	1.25 tim.	1.20 tim.	1.20 tim.
D 15-49	5 km	43 min.	42 min.	40 min.	40 min.
D 15-49	10 km	1.30 tim.	1.25 tim.	1.20 tim.	1.20 tim.
D 50-	5 km	44 min.	43 min.	42 min.	42 min.
D 50-	10 km	1.40 tim.	1.35 tim.	1.30 tim.	1.30 tim.

Diplom högsta utmärkelse (*namnet textat*) tilldelas den, som under ytterligare ett år sedan högre valör erövrats, fullgjort stipulerad tid.

Prislista: Brons 10 kr
Silver 10 kr
Guld 10 kr
Högre valör 10 kr
Diplom, högsta utm 50 kr

Svenska Gång- och Vandrarförbundet

KILOMETERMÄRKEN / PLAKETTER NOTERINGSKORT

Samla kilometer för Kilometermärken/plaketter.

		Pris
Järn	150 km	10 kr
Brons	300 km	10 kr
Silver	450 km	10 kr
Guld	600 km	10 kr
Bronsplakett	1.500 km	25 kr
Silverplakett	3.000 km	25 kr
Guldplakett	5.000 km	30 kr

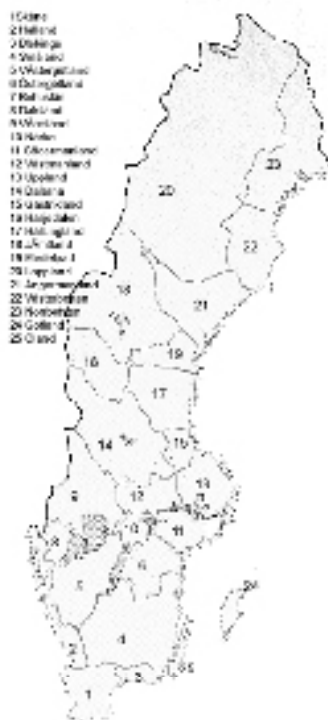
Samla kilometer i SGVF:s noteringskort, som kan beställas kostnadsfritt.

FEMMILSMÄRKEN

Sträckan skall genomföras utan avbrott på nedan angiven max.tid samt under ordnade arrangemang.

	Ålder 21-49	Ålder 50-	Pris
Brons	8 tim.	8,5 tim.	50 kr
Silver	7 tim.	7,5 tim.	50 kr
Guld	6 tim.	6,5 tim.	65 kr

Beställs via www.gang.se
Svenska Gång- och Vandrarförbundet

VANDRINGSLEDER I SVERIGE

På följande sidor ges en presentation av Sveriges långleder. Mer detaljerad information om respektive vandringsled kan fås hos de flesta Turistbyråer (här kallad Tb), hos kommunen i ledens närhet och på nätet. För att underlätta sökandet efter information har vi givit förslag på olika hemsidor, Tb eller andra, som kan ge mer upplysningar.

STF, 08-463 21 00, kan också svara på frågor om framför allt fjälleder. De har även en hel del litteratur, t ex "Fjällhandboken".
Allmänna upplysningar om fjällen lämnas även av Statens Naturvårdsverk 08-698 10 00.

Förutom de leder vi här presenterar, kanske Du vet någon annan vandringsled, som vi skulle kunna ta med i Vandrarguiden. Mejla eller skriv då till Svenska Gång- och Vandrarförbundet. svenskgang@vsf.se

Svenska Gång- och Vandrarförbundet önskar Dig en riktigt bra vandrarsäsong.

VANDRARPASS - För dig som gillar att vandra:

- Vandrarpasset ser ut som ett vanligt pass, är nummerat och har plats för foto.
- 29 sidor är avsedda för notering av vandrings längd, tidpunkt samt stämpling.
- Passet är till god hjälp för att dokumentera och minnas "var- när- hur långt".
- Ett bärbart prisskåp - ett prestationsbevis.
- Används både vid nationella och internationella vandringar.

"Innan Du går för långt", köp ett vandrarpass så att Du inte glömmet vilka äventyr Du varit ute på.

Svenska Gång- och Vandrarförbundet

Beställ via www.gang.se

KUNGSLEDEN

www.svenskaturistforeningen.se/kungsleden

Abisko och Hemavan. Drygt 40 mil

Påbörjades av Svenska Turistföreningen i början av 1900-talet. Spångar, broar och tydliga stigar gör vägen trygg. STF-stugorna är aldrig långt borta. Vidden av naturupplevelser skapar spänning. Grönskande fjällhedrar kantas av mörka stup och porlande jockkar blir till skummande forsar. Abisko, Nikkaluokta, Saltoluokta, Kvikkjokk, Ammarnäs och Hemavan är platser där du kan börja och sluta din vandring. Välj område beroende på vilket slags vandring och vildmark du längtar efter. Sträckan mellan Abisko och Nikkaluokta är både den mest alpina och den mest vandrade. Kebnekaises vita toppar utgör en extra lockelse här. Även söderut mot Saltoluokta går Kungsleden i ett vilt fjällandskap, där milslånga u-dalar och sjöar leder tankarna till Alaska. Turen mellan Saltoluokta och Kvikkjokk växlar mellan kalfjällets platåer och gränsländ mellan skog och fjäll. Sarek bildar en hög fond intill leden. Söder om Kvikkjokk breder Sveriges vackraste fjällbjörkskogar ut sig, avlösta av låga fjällplatåer. Mellan Ammarnäs och Hemavan är kalfjällen imponerande höga, men leden genom dalgångarna är lättvandrad. Kungsleden erbjuder fjälläventyr för alla.

ABISKO - NIKKALOUKTA 105km

Abisko - Abiskojaure 15km

Leden går genom völdoftande björkskog och närmar sig snart Abiskojäkka. På flera ställen kan du gå ner och titta på kanjonen. I skogen sluttar leden svagt uppåt. Vid sjön Abiskojaure planar den ut, samtidigt som skogen glesnar. Mäktiga berg som Giron syns mellan fjällbjörkarna. Du passerar Kamajäkka på en hängbro och är framme vid STF Abiskojaure. Några kilometer uppströms längs Abiskojäkka finns rastplats. I Abisko nationalpark får man endast tälta på anvisade platser, såsom tältplatsen norr om Nissunjäkka och intill STF Abiskojaure.

Abiskojaure - Alesjaure 20km

Tuff stigning, vackra vyer och en stark karaktärsförändring. Från frodig fjällbjörkskog till karga fjällsidor och fjällsjöarnas vackra spegelbilder. På ostsidan om Kamajäkka fortsätter Kungsleden söderut och uppför. Rejält uppför blir det i Kieronbacken efter två kilometer. En hängbro leder över Siellajäkka och därefter går du snart ovanför trädgränsen och ännu mera uppåt. Stigningen är hela 300 höjdmeter. I dalgången mellan Kartinvare och Siellanjunnji är leden lite svårvandrad, där den går på skrå med många stenar att kliva över. Här finns inga möjligheter att fylla på vatten förrän landskapet planar ut och du når en serie fjällsjöar. Den sista i raden är Alesjaure, med STF-stugorna på en höjd vid sjöns södra ände. Hitta en stenspall i dalgången mellan Kartinvare och Siellanjunnji. Här kan vara blåsigt, men stora klippblock kan ge lä. Vid Alesjaure finns små sandstränder där kaffe med dopp får en ny, uppfriskande innebörd. Några gånger om dagen går bätskjuts mellan Alesjaures norra och södra ände, om du vill korta ned vandringen med fyra km.

Alesjaure - Tjåktja 13km

Det här är kanske fjällvandring när den är som allra bästa – frodig, lättvandrad och fågelrik fjällhed omgiven av resliga fjäll och glaciärer. Mäktigt och rikt på stora och små upplevelser. Nedanför STF Alesjaure leder en lång bro över Alisätno. Du går sedan på ostsidan om detta breda vattendrag, som ringlar sig fram i ett frodigt deltalandskap. Fjällen skjuter i höjden, men etappen är lättvandrad. Ett svagt uppförslut går över rishedar och gräsängar. En bro och ett enkelt vad passeras. Först när du närmar dig STF Tjåktja börjar det bli brantare och stenigare, en föraning om Tjåktjapasset längre fram – Kungsledens högsta punkt. Pusta ut innan stigningen mot STF Tjåktja, intill fjällbäcken Sielmannjira finns slåta klippållar som är perfekta för en fikapaus. Fågellivet är rikt utmed Alisätno. Missa inte bastubadet vid STF Alesjaure och den fina turen till Tjåktjatoppen (1 413 m ö h) vid etappens ände.

Tjåktja - Sälka 12km

Vidder och vyer. När du passerar passet öppnar sig en ny värld på andra sidan i Tjåktjavagge. Det karga och steniga i passet möter det frodiga och mjuka nere i dalen. Tjåktjapasset fyra kilometer söder om STF Tjåktja är Kungsledens högsta punkt, 1 150 m ö h. Snölegorna breder ut sig och utsikten är imponerande, särskilt där passet börjar sluta nedåt igen. Efter en brant och stenig nerförsbacke börjar den tre mil långa Tjåktjavagge. En vägg av berg kantar dalens västra sida. I öster är fjällen mer rundande, men ändå höga. Du vandrar öster om den breda jåkken som rinner genom dalen. Först på slutet skymtar du STF Sälka. Raststugan uppe på Tjåktjapasset. Torrdass finns. Vill du tälta finns den bästa platsen precis nedanför Tjåktjapasset, där marken planar ut på ungefär 900 m höjd. Tjåktjavagge är kort sagt imponerande. STF Sälka är ett perfekt basläger för dagsturer, t ex till Sälkatoppen. Sedan väntar den vedeldade bastun.

Sälka - Singi 12km

Dessa mäktiga fjäll, branter och stora glaciärer som kantar din väg över fjällheden är bland det vackraste Sverige har att erbjuda. Vandringen går genom Tjåktjavagge, som här blir bredare. Många väljer sina egna stigar över fjällhedarna. Etappen är lättvandrad och skulle kunna vara enformig, om det inte vore för omgivningarna. Synupplevelser som den mäktiga Drakryggen och Kebnekaises nordtopp avlöser varandra. Glöm inte att blicka bakåt ibland! Du passerar jakkar på träbroar; passa på att fylla på vatten. På slutet blir leden krokigare och stenigare, tills du är framme STF Singi. Naturliga rast- och tältplatser finns längs vägen. Ett säkert kort för rasten vid lite grinigare väder är rastskyddet vid Kuoperjäkka. Ungefär halvvägs viker Nordkalottleden av västerut. De samiska inslagen är många. Du passerar rengården och fångstarmar. Nära Singi ligger sommarvistet Kårtjevuolle.

KUNGSLEDEN

Singi - Kebnekaise 14km

Sagan om Ringen känns inte långt borta när leden vänder in i Ladjovagge på sin väg mot Sveriges alpina Mekka, Kebnekaise. Här finns flera av landets mer klassiska klätterleder, som Siluetten på Toulpagorni. Etappen tillhör egentligen inte Kungsleden, som går söderut vid Singi. Men i allmänt tal brukar även denna etapp omfattas. Landskapet är spännande. Öster om sjön Lassajaure när du ett litet krön. Framför dig ligger en smal dalgång som liknar en klyfta - Ladjovagge. Tusenmeterstup reser sig på sydsidan. Även på nordsidan är det brant. Först när du passerat Tuolpagorni öppnar landskapet upp sig. De sista kilometrarna bort mot STF Kebnekaise fjällstation går på skrå i delvis stenig terräng. Krönet som utgör tröskeln in till den tränga delen av Ladjovagge erbjuder fantastiska vyer i båda riktningarna. Vill du tälta här finns en plats nedanför Tuolpagorni, innan du korsar Siellajäkka. Dalbotten helt platt och stupen mycket branta. En utsatt men mycket dramatisk tältplats. Skartaåive på sydsidan. Leden går på cirka 750 meters höjd – bergets högsta topp är 1 761 m ö h. Detta mörka tusenmeterstup kunde vara hämtat ur Sagan om Ringen.

Kebnekaise - Nikkaluokta 19km

Någon kilometer öster om Kebnekaise fjällstation går du över Tarfalajäkka, som avvattnar glaciärerna i Tarfaladalen. Därefter hamnar du nedanför skogsgränsen, med gles fjällbjörkskog omkring dig. Du kan vandra leden på nordsidan av Ladjojaure eller ta båt över sjön. Från östra båtbyggnad och vidare till Nikkaluokta är stigen mer lik en traktorväg, bred, stenig och upptrampad. Skogen tätnar, du går nära bäcken som vid Nikkaluokta rinner ut i Paittasjärvi. Kärrmarkerna väster om sjön är populära bland sjöfågel och mygg, så rasta en bit ifrån om du vill spana med kikaren. Annars väljer du sjöns östra ände. Vid båtbyggnad finns en kaffekåta med goda renburgare. De flesta vandrare väljer att ta båten över Ladjojaure och förkortar därmed vandringen med sju kilometer. Den körs av samerna i Nikkaluokta och går flera gånger om dagen enligt tidtabell

NIKKALOUKTA - SALTOLUOKTA 71km

Nikkaluokta är tillsammans med Abisko den vanligaste entrén till Kungsleden. Efter några timmar ser du en av fjällens mest fotograferade bergssiluetter, med Tuolpagorni i huvudrollen. Många väljer att övermatta, äta och basta på Kebnekaise fjällstation. Du kan följa med fjällstationens guider på dagsturer till Kebnekaises toppar. Färden fortsätter västerut via den respektiveringande passagen mellan Singtjåkkas och Skårttoavis grova, branta väggar. Vid STF Singi kliver du på själva Kungsleden. Den sydliga vägen mot Saltoluokta är mindre trafikerad, vilket förstärker vildmarkskänslan. Men på dagstappens avstånd finns bekväma fjällstugor. Du passerar djupa, frodiga dalgångar och vidsträckt fjällhed. Backarna upp och ner från kalfjället ger rejala träningspass. På sträckorna över fjället får du visuella lyckorus, när du blickar ut över långsmala sjöar och U-formade fjällsidor. Är sikten bra ser du ända in i Sarek. Med båten från STF Teusajaure när du Kungsledens fortsättning igenom Stora Sjöfallts nationalpark. När du når den stora sjön Ahkkajaure är du framme. I stort sett alla vandrare avslutar färden med buss från STF Vakkotavare mot Saltoluokta. Tillbringa några dagar på fjällstationen och njut av bergiga dagsturer och härliga tre-rättersmiddagar.

Nikkaluokta - Kebnekaise 19km

Någon kilometer öster om Kebnekaise fjällstation går du över Tarfalajäkka, som avvattnar glaciärerna i Tarfaladalen. Därefter hamnar du nedanför skogsgränsen, med gles fjällbjörkskog omkring dig. Du kan vandra leden på nordsidan av Ladjojaure eller ta båt över sjön. Från östra båtbyggnad och vidare till Nikkaluokta är stigen mer lik en traktorväg, bred, stenig och upptrampad. Skogen tätnar, du går nära bäcken som vid Nikkaluokta rinner ut i Paittasjärvi. Kärrmarkerna väster om sjön är populära bland sjöfågel och mygg, så rasta en bit ifrån om du vill spana med kikaren. Annars väljer du sjöns östra ände. Vid båtbyggnad finns en kaffekåta med goda renburgare. De flesta vandrare väljer att ta båten över Ladjojaure och förkortar därmed vandringen med sju kilometer. Den körs av samerna i Nikkaluokta och går flera gånger om dagen enligt tidtabell.

Kebnekaise - Singi 14km

Sagan om Ringen känns inte långt borta när leden vänder in i Ladjovagge på sin väg mot Sveriges alpina Mekka, Kebnekaise. Här finns flera av landets mer klassiska klätterleder, som Siluetten på Toulpagorni. Etappen tillhör egentligen inte Kungsleden, som går söderut vid Singi. Men i allmänt tal brukar även denna etapp omfattas. Landskapet är spännande. Öster om sjön Lassajaure när du ett litet krön. Framför dig ligger en smal dalgång som liknar en klyfta - Ladjovagge. Tusenmeterstup reser sig på sydsidan. Även på nordsidan är det brant. Först när du passerat Tuolpagorni öppnar landskapet upp sig. De sista kilometrarna bort mot STF Kebnekaise fjällstation går på skrå i delvis stenig terräng. Krönet som utgör tröskeln in till den tränga delen av Ladjovagge erbjuder fantastiska vyer i båda riktningarna. Vill du tälta här finns en plats nedanför Tuolpagorni, innan du korsar Siellajäkka. Dalbotten helt platt och stupen mycket branta. En utsatt men mycket dramatisk tältplats. Skartaåive på sydsidan. Leden går på cirka 750 meters höjd – bergets högsta topp är 1 761 m ö h. Detta mörka tusenmeterstup kunde vara hämtat ur Sagan om Ringen.

Singi - Kaitumjaure 13km

Detta är en lättvandrad etapp som följer Tjåktjajäkka ned till utloppet i Kaitumjaure. Du vandrar igenom ett gammalt renskötselområde, där lämningar efter kåtor och renbetesvallar finns på flera platser. Inledningsvis går leden i småkuperad terräng som snart byts till plana ljunghedar. Överlag är höjdskillnaderna är små. Först efter att du passerat bron tre kilometer norr om STF Kaitumjaure blir terrängen lite besvärligare, men leden är till stor del spångad. Bra rastplatser med tillgång till vatten finns i princip hela den första milen. Du hittar fina tältplatser på den stora platån i Kaukulvaggas västra del. Sanjartjäkka öster om STF Kaitumjaure erbjuder fantastisk utsikt. Fråga stugvärdar efter vägen upp. På platån i Kaukulvaggas västra del finns många lämningar från tidigare generationer samer.

www.vandring.se

Fel i Vandrarguiden? Saknas någon led? Kontakta kansliet!

KUNGSLEDEN

Kaitumjaure - Teusajaure 9km

Sträckan mellan fjällsjöarna Kaitumjaure och Teusajaure är kort vilket ger utrymme för både vila och avstickare. Efter en lätt start passerar du bron över Kaitumjåkka. På andra sidan blir det stenigare. Snart söker sig leden upp på fjället, där några videområden kan vara blöta. Cirka fem kilometer efter start blir leden bättre och går över fina fjällhedar. Du når etappens högsta punkt, 780 m ö h, innan det börjar slutta brant neråt mot Teusajaure. Den steniga backen kan vara svår vid regn. En kätä som ligger nära leden cirka fyra kilometer söder om STF Kaitumjaure renoverades på 1990-talet och erbjuder skydd vid dåligt väder. Vill du ha utsikt rastar eller tältar du på fjällhedarna innan backen ner mot Teusajaure börjar. Vattenfallet ovanför Teusajaure kan ge ett nästan tropiskt intryck. Slöjor av vatten faller i trappsteg utför berget och landar i en frodig grönska.

Teusajaure - Vakkotavare 15km

Dagen börjar med att stugvärdin erbjuder båtskjuts över sjön. Vana roddare kan ta roddbåt, men sjön kan vara mycket besvärlig att ro under vissa vindförhållanden. När du kliver i land är du i Stora Sjöfallets nationalpark. Där väntar en fin och relativt lättvandrad etapp – dock med tuffa höjdskillnader. Vandrigen inleds med en lång stigning, först i fjällbjörkskog och sedan på kalfjället. Efter fem kilometer planar backen ut och leden går över stora hedmarker. Backen ned till Vakkotavare är en av de fysiskt tuffaste längs Kungsleden om du kommer från Vakkotavare, stigen slingrar sig i serpentinen mellan fjällbjörkarna. Vid hårt väder kan bäckravinen efter cirka fem kilometer erbjuda skydd. Gå uppströms från bron som går över bäcken. Vid trädgränsen 1,5 kilometer ovanför Vakkotavare har du bra utsikt om du vill rasta eller tälta. När du passerat den högsta punkten 950 m ö h öppnar sig vyerna söderut, över Sareks snöklädda toppar på andra sidan Akkajaure.

SALLTOLUOKTA - KVIKKJOKK 73km

Kungsleden mellan Saltoluoktas och Kvikkjokks fjällstationer är drygt sju mil lång. Du rör dig i ett spännande gränsland mellan Sareks höga berg och skogslandet österut. På vägen passerar du flera typer av fjällnatur. Du går över öppna hedar, ner igenom glesa fjällskogar, tar båt över stora sjöar och kan passa på att göra avstickare in i Sarek. Även om två av dagsetapperna är långa, är vandrigen sällan svår. Vägen söderut från Saltoluokta går genom ett fint slätlandskap med riplis, vide och enstaka fjällbjörkar. Vid sjön Sitojaure kan du sova i någon av STF-stugorna och morgonen därpå ta båt till andra sidan. Har du kraft i benen kan du sedan göra en avstickare till berget Skierfe och få en otrolig utsikt över Rapadalen. Fjällhemmanet Aktse, där STF har två stugor, ligger vid Rapadalens mynning ungefär halvvägs mellan Saltoluokta och Kvikkjokk. Det är en plats som är värd ett kortare eller längre uppehåll. Gör dagsturer in Sarek, ta del av samernas och fjällböndernas kulturhistoria eller bara njut av lugnet och de vackra omgivningarna. På vägen mot Kvikkjokks fjällstation väntar fler sjöar, kalfjäll och gamla barrskogar. Vid Kvikkjokk löper Tarraälven och Kamajäkkä samman. Här kan du passa på att hyra kanot eller göra båtturer upp i Tarradalens delta.

Saltoluokta - Sitojaure 19km

Vandringen börjar i gammelskogen vid Saltoluokta fjällstation. Snart byts tallarna mot fjällbjörkar. Backen upp mot kalfjället är ganska brant i början, men efter tre kilometer är du uppe på kalfjället. Leden går nu över lättvandrade ljunghedar utan stora höjdskillnader. Ungefär halvvägs når du rastskyddet vid Autsutjavge och efter ytterligare tre-fyra kilometer passerar högsta punkten 775 m ö h. Ner mot STF Sitojaure möter du åter fjällbjörkarna. Här finns gott om bra rastplatser, men det kan vara långt till vatten, särskild på sensommaren och hösten. Vackraste vyerna finns där kalfjället börjar söder om Saltoluokta. Vill du ha skydd för väder och vind kan du nyttja rastskyddet halvvägs till Sitojaure. Leden går nedanför Sjäksjos branta ostvägg. Här trivs kungsörn och man kan ofta se dem segla omkring högt uppe i luften. Rastskyddet kan vara en bra plats att spana från

Sitojaure – Aktse 10km

Du börjar dagen med båtfärd över Kaskajaure och Kåbtajaure. Vandringen inleds sedan vid bryggan i Svine, där en raststuga finns. De första kilometrarna genom fjällbjörkskogen är bitvis spångade. Vål framme vid trädgränsen börjar en rejäl stigning upp på kalfjället. Backen planar ut och du går över gräshedar som snart börjar slutta utför. Sista biten till Aktse går brant nedåt genom gammelskog. Etappen är ganska lättvandrad trots ansträngande backar. När du passerat den högsta punkten och rundat Täresäive kan du se ut över Rapadalen och Sarekfjällen, med den berömda Skierffeklippan i förgrunden. På kalfjället är det ofta svårt att hitta vatten, så planera rasten så att du tar med dig vatten nerifrån björkskogen Gör en avstickare västerut till fotografernas älsklingsplats Skierffe om vädret är bra. Från toppen har du en fantastisk vy mot Rapadalen och Pärtemassivet i Sarek. Tänk på att ha vatten med dig.

Aktse – Pärte 22km

Efter att ha tagit rodd- eller motorbåt över Laitaure börjar den långa vandrigen mot Pärtestugan. Första halvmilen går på lättvandrad stig genom storskogen. Man kommer in i Sarek. En kort men brant stigning leder upp till det småkuperade kalfjället, som sedan följer på ungefär samma höjd i 6-7 kilometer. Backen ned mot Pärte är inledningsvis brant och går genom tät vegetation. Den kan vara besvärlig vid regn, men blir snart bättre. De sista kilometrarna till STF Pärte går genom vacker barruskog. Kring Suobbatjähkkä är det vackert och skyddat i skogen längs bäcken: Platsen lämparsig väl för både rast och tältning. Vid Rittak, halvvägs, finns ett rastskydd i gränslandet mellan skog och kalfjäll. Här i Sarek finns ett speciellt regelverk att följa. Tallurskogen norr om Pärtestugan. Förutom att det är en av få orörda tallurskogar i lapplandsfjällen finns här ett rikt djurliv. Man kan se spår av björn, älg och mycket mer.

KUNGSLEDEN

Pärte - Kvikkjokk 17km

Vandringen söderut går genom storskogen. Då du passerat bron över Tjältajäkka blir stigen sämre och bitvis rejält stenig. Sträckan utmed sjön Stuor Tata är mycket fin. Vid ledskifvet där man kan ta av mot Päreks sameviste blir leden bättre och du kommer in på en stig som trampats i många hundra år. De avslutande kilometrarna ned till Kvikkjokk är lätta, förutom backarna kring Tingstallstenen. Där kan stigen förvandlas till en bäck vid ihållande regn. En enkel men något förfallen rastplats med toalett finns vid bron över Njakajäkkä. Under byggperioden rekommenderas något sjönära läge till Stuor Tata om du vill rasta eller tälta. Tingstallstenen var en samlingsplats där ting hölls förr i tiden. Är du intresserad av fåglar, har gott om tid och kommer tidigt på sommaren ska du göra en avstickare upp på Pärekslätten. Ett myller av småtjärnar och myrar lockar hit vadare och sjöfågel i stora antal.

KVIKKJOKK - AMMARNÄS

Sträckan mellan Kvikkjokk och Ammarnäs är den minst vandrade på Kungsleden. Kanske på grund av att tält krävs och att naturen består mer av fjällbjörkskogar och älvdalar än kalfjäll. Men vyerna över de stora skogarna är mäktiga, särskilt i Pieljekaises nationalpark. Augusti och september är den finaste perioden, när landskapet målas om till gulrött och myggen försvinner. Vandringen kan vara krävande eftersom leden går upp och ner. Mellan älvdalarna och plåtarna är det några hundra meters höjdskillnad. Flera mindre samhällen, stugor och torp ger området en egen karaktär, olik allt annat på Kungsleden. Sträckan innebär också några längre båttransporter, som du kan ordna med på plats. Det finns några enklare stugor, som Tsielejäkk- och Pieljakaisestugan, där du kan sova om du ordnat nyckel. Du kan övernatna i byn Jäkkvik halvvägs till Ammarnäs. Men de flesta näterna bor du i vindskydd eller tält. Är vädret bra erbjuder fjällplåtarna de bästa tältplatserna. Svaipa fågelskyddsområde är värt ett extra stopp för ornitologerna och vandrigen över Björkfjällets prärielika slätter vidgar vyerna. Slutspurten mot Ammarnäs sker på en långsträckt ryggås som ger en fantastisk utsikt över älvdalen. Därefter väntar vandrarnem, vårdshus och vila.

AMMARNÄS - HEMAVAN 78km

Vindelfjällens naturreservat är som en sammanfattning av lapplandsfjällen. Här finner du högfjällsmassiv som Norra Storfjället, u-formade dalar, fjällhedar och vattenfall. På lägre höjd finns fjällbjörkskogar, fågelrika våtmarker, fiskrika sjöar och samevisten. Här finns till och med fjällrävar. Området planeras bli nationalpark. Kungsleden ritar en diagonal genom den mest spännande delen, mellan Ammarnäs och Hemavan. Vid slutet av varje dagsetapp finns en STF-stuga. Den första dagens stigning är ganska tuff, till STF Aigert. En lättare väg är att ta båten till Servestugan över Tjulträsket väster om Ammarnäs. Du passerar det näst högsta bergspasset längs hela Kungsleden och får storslagna vyer mot Ammarfjället. Tärnasjön lockar fågelskådare och fiskare. I södra änden finns en liten skärgård, Tärnasjöarkipelagen, som du passerar på gångbroar. Leden fortsätter genom björkskog som ofta öppnar upp sig mot fina utsikter. Det u-formade Viterskalet kallas lokalt Södra Lappporten. Intill Viterskalet reser sig Norra Sytertoppen, som med sina 1 766 meter är den högsta toppen i Vindelfjällen. Leden avslutas med en lång backe ned mot Hemavan, Kungledens södra ände. Här, liksom i Ammarnäs, har STF vandrarnem som erbjuder goda råd, smaklig spis och skön övernattnig.

Ammarnäs - Aigert 8km

Etappen är kort, men stigning ganska kraftig. När du närmar dig kalfjället ser du ut över ett vidsträckt landskap i norr, enligt många en av de häftigaste vyerna längs hela Kungsleden. Leden börjar i Ammarnäs vid bron över Vindelälven. Efter några hundra meter längs landsvägen viker Kungsleden av till höger, upp genom björkskogen. Halvvägs upp på kalfjället följer sommarleden en ny sträckning i västlig riktning med vacker utsikt över Ammarnäs daltaland. Strax ovanför trädgränsen ligger STF Aigert på en kulle intill en liten sjö. Det finns också en kortare men brantare väg till stugan från en bilparkering vid Tjulträsket. Leden går längs ett myrstråk till bron över Tjulån. Sedan följer en brant stigning genom tät björkskog. Längre upp passerar du några myrar där du ser Tjulträskets magnifika dalgång, innan kalfjället öppnar sig och Aigertstugan syns. Leden följer en kilometerlång bergshylla där de bästa utsikterna norrut finns. Bra tältplatser finns öster om sjön Ruovdatjävratje, mitt emot STF Aigert på andra sidan sjön. Ruovdatjühkas vattenfall och vyerna som öppnar upp sig på andra sidan, över Tjulträskdalen och Ammarfjället. De två olika vägarna till Aigertstugan kan göras till en fin rundtur om du bor på STF:s vandrarnem i Ammarnäs.

Aigert - Serve 19km

Att Aigertstugan och Servestugan ligger på ungefär samma höjd innebär inte att landskapet är platt. Tvärtom – här passerar du Kungledens högsta pass söder om Kebekaisefjällen. Från STF Aigert följer du en bäck upp mot Lill-Aigert. Här får du en hisnande utsikt ner mot Tjulträsket. Du går över lågfjällen fram till etappens högsta punkt vid Juovvatjähkka, där det finns en öppen raststuga. Leden ned till fjällplatan som följer är ganska brant, för att sedan stiga igen. Etappen avslutas med en lång sluttning genom björkskogen med Servestugan synlig på långt håll. Snart passerar du bron över Servvejuhka med sitt ståtliga vattenfall. Det finns även en alternativ väg från Ammarnäs. Den börjar med privat båtskjuts över Tjulträsket till deltat längst i väster. Leden följer sedan bäcken upp till vattenfallet och sammantrålar med leden från Aigertstugan ett par kilometer innan STF Serve. Vid Juovvatjähkkas raststuga öppnar sig ett storslaget panorama mot Norra Storfjället i väster. En lämplig rastplats finns också vid ledskiljet öster om Vuomenjaure. Fina tältplatser finns strax väster om STF Serve samt vid Servvejuhka. Om vädret är bra kan du göra en avstickare till Stor-Aigerts topp, där en topplåda med Gästbok väntar. Från toppen har du mycket fin utsikt över Tjulträskets västra del med deltalandet och det mäktiga Ammarfjället.

KUNGSLEDEN

Serve - Tärnasjö 14km

Denna kulliga etapp går ömsom över höjder med vidsträckta vyer och ömsom ner i mellan. Mot slutet letar sig leden i etapper ner till björkskogen tills du når Tärnasjöstugan. Leden börjar i gles björkskog och stiger sedan upp på kalvfjället. Här bör du stanna och vända dig om, för att njuta av utsikten österut mot Servestugan och Tjulträskets dalgång. Du går över etappens högsta pass, cirka 900 meter över havet. Leden fortsätter efter ett brant utförslut i rätt flack terräng som delvis är myrlänt. Du bör hålla dig till de torra backarna. En kurvig dalgång mellan lågfjällen följer, med flera småsjöar längs vägen. Efter ett par lägre fjällpass kommer du successivt ned i björkskogen. Etappen avslutas med en lång utförsbacke innan du når STF Tärnasjö nära sjön med samma namn. Om vädret tillåter bör du ta pauser på höjderna du passerar. Framför allt det första och högsta, med härlig utsikt mot Norra Storfjället, lågfjällen framför dig och Servvejävrive – Älgsjön. Längs etappen finns flera fiskevatten, som är upplåtna för sportfiske. Tärnasjön inbjuder till bad och fiske, du kan låna båt av stugvärdin. Sluttningarna öster om stugan är botaniskt intressanta, med sina sällsynta gräs- och starrsorter.

Tärnasjö - Syter 14km

En lättvandrad etapp som passerar Tärnasjöns unika övärld på en serie broar. Därefter väntar en backe upp till kalvfjället och STF Syter – en av de vackrast belägna stugorna längs Kungsleden. Från STF Tärnasjö vandrar du igenom björkskogen längs Tärnasjöns östra sida. Några passager går över spångade myrmarker. Tärnasjöns södra del är en arkipelag fylld av hundratals små holmar, som bildats av rogenmorän och tillhör Vindelfjällens intressantaste formationer. Här genar du över sjön på en spännande serie hängbroar. Från det sista brofästet är det fyra kilometer till STF Syter. Kungsleden följer en brant stigning upp igenom björkskogen. Sedan avslutas etappen med flack terräng. I fonden avtecknar sig Norra Sytertoppen, som lockade fjällvandrare redan 1923, när den första Syterstugan uppfördes. En bit söder om STF Syter ligger en lång grusstrand som är lämplig för bad. De med broar sammanlänkade öarna i södra ändan Tärnasjön är naturliga rastplatser. Övärlden i södra Tärnasjön är en sevärdhet och ett tillhåll för många sjöfåglar. Det går att köpa båtskjuts mellan Tärnasjöstugan och det västliga brofästet, det förkortar etappen med elva km.

Syter - Viterskalet 12km

Etappen domineras av Syterskalet, en milslång korridor med en grönskande dalbotten mellan gråsvarta stup. Denna u-dal är den mest spektakulära passagen längs södra delen av Kungsleden, kanske längs hela den över 40 mil långa leden. Du korsar Svärfarsbäcken över bron strax väster om STF Syter. Den vanligaste vägen börjar med en brant stigning upp över Sjul-Olsaxeln, en utlöpare till Norra Storfjället. Vid bra väder kan du gå en nordligare genväg till raststugan vid ingången av Syterskalet, eller fortsätta åt sydväst till ledskiljet där du svänger höger mot Syterskalet. För många är denna mäktiga, grönskande dal mellan brant stupande klippväggar Vindelfjällens största behållning. Här betar ofta renhjordar. När du når dalgångens västra mynning följer du Syterbäcken söderut fram till STF Viterskalet. Raststugan vid Syterskalets östra mynning, med fantastisk utsikt in i den u-formade dalen. Eller vid den västra mynningen om du går i motsatt riktning. Här finns också fina tältplatser. Norra Sytertoppen med sin raststuga är Vindelfjällens mest klassiska topptur. Det går faktiskt en vandringsled från Syterstugan via toppen och till Viterskalsstugan. På västsidan av berget finns en brantare, rakare väg och en som går i en flackare båge norrut.

Viterskalet - Hemavan 11km

Du lämnar STF Viterskalet och vandrar åt sydväst mellan Västra Syterbäcken och Södra Sytertoppens avlånga utlöpare, som slutar med Hemavans skidområde. Du kan välja att gå över bäcken på en bro och vidare ner till Klippen, att följa bäcken ner till Blå Vägen eller –vanligast – att gå mot skidområdet. I så fall svänger du söderut vid bron och vandrar över några krön tills du når trädgränsen och skidbackarna. Härifrån finns flera vägval. De mest renläriga vandrarna tar den långa vägen som slutar vid Hemavans naturum – Kungsledens södra entré. Flera bäckar porlar nerför fjällsidorna i öster – fyll på vatten och njut av utsikten bort mot de norska fjällen. De bästa tältplatserna finns norr om Viterskalsstugan där marken planar ut. För den som föredrar att börja fjällturen i Hemavan finns både sommar- och vintertid lift till trädgränsen, innan fjällturen börjar mot Viterskalsstugan. STF Vandrarhem Hemavan ligger ett par hundra meter från dalstationen